

פניני עין חמד

יוצא לאור ע"י בית הכנסת שכונת "עין חמד" - מכללת ציון

פְּרִשְׁת דְּבָרִים - תּוֹכְחָה מְאֵהָבָה

"אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה אֶל כָּל יִשְׂרָאֵל" (דברים א, א)

הנמשל הוא: משה רבינו האהוב אמר לישראל: "הִשְׁמְרוּ לְכֶם פֶּן יִפְתָּה לְבַבְכֶם וְסָרְתֶם וְעַבְדְתֶם אֱלֹקִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם. וְחָרָה אַף ה' בְּכֶם" (דברים יא, טז-יז). אבל בלעם השונא אמר: "מִה טָבוּ אֵהְיֶה יַעֲקֹב מִשְׁכַּנְתֶּיךָ יִשְׂרָאֵל" (במדבר כד, ה).

בלעם שיבח והילל את מעלותיהם הגדולות של בני ישראל והמליץ להם: "עשו כל תאוות לבבם". לנוכח יראתם מן העונש, בלעם הרגיעם "לֹא אִישׁ אֶל-יִכְזָב" (במדבר כג, יט). רק את הגויים ה' מעניש. אבל לכם, עם ישראל שאתם בניו - יש הנהגה אחרת. אם גזר רעה, "ההוא אָמַר וְלֹא יַעֲשֶׂה וְדָבַר וְלֹא יִקְמָנָה" (במדבר כג, יט).

בגמרא (סוטה מז). מובא: אמר רבי יהודה: 'המהלך לימין רבו- הרי זה בור'. הפשט הוא, שמי שהולך בדרך לצד ימינו של רבו, הרי זה עם הארץ, כי כך התלמיד לא יכול לשרת את רבו ביד ימין שלו.

ב'חידושי הרי"ם' מגור ביאר: "המהלך לימין רבו", תלמיד שמחפש לקבל מרבו רק את "הימין מקרבת", סופו להיות בור. סופו שלא יצמח אלא ישאר בור כשדה שלא עיבדו אותה. תלמיד אמיתי זה אחד שמוכן לקבל מוסר ותוכחה מרבו.

בברכת שבת שלום

הרב אליהו חיים פנחסי שליט"א
חבר הרבנות המקומית מבשרת ציון

פניני לבנה

ע"א	כנסת לבנה	צאת לבנה	ריבון חס
י"ג	19: 10	20: 22	21: 16
ט"ד	19: 28	20: 20	21: 13
ט"ה	19: 31	20: 23	21: 17
ט"ו	19: 28	20: 20	21: 13

הצלחה בגור"ר

יצחק אריאל בן טובה חגי חיים וב"ב שמואל אימן בן אסתר זרי שגית בת רותי מאיר ישראל בן רחל ברכה- יראת שמים ליאור יהושע סומך וב"ב גלית בת מסודי יהודה אריה בן רחל ברכה ארז בן שושנה רונן אברהם וב"ב קסירר אפרים וב"ב רחל ברכה בת פדילה דליה משפ' שטרית נעם יצחק בן רחל ברכה רינה בת סימי וב"ב יוסף ליאור בן דליה אפרת- הצלחה בכל העניינים שלמה ודנה דוד וב"ב אריה ושרה לוי וב"ב י.מ.ש כדורי אקבלי יוסף חיים בן נסכה שולמית ומרדכי חיים דויטש וב"ב עמית בן אהרון וב"ב

זיווג הגון וכשר במהרה

אורן חיים בן אלן אסתר רותית בת סימי תרצה בתיה בת ימנה נינט יוסף בן רוחמה אילן בן ג'וליאט יפית שרה בת ג'ינה דרור בן סופיה אנאל חביבה בת שולמית מיטל בת מלכה מאיר בן שרית ואליהו טליה עדן אסתר בת שולמית נעם בן שרה שירי ימנה בת שולמית דוד עומרי בן יהודית שושנה שירה בת סילביה שמעון בן שולמית סיון רבקה בת אלן אסתר עמית בת טובה אברהם גורג'י בן דליה אפרת אורן בן נעמי

זרע קודש בר קיימא

גלית בת מסודי אליהו דרז' בן ימנה אילנה בת רוחמה שמואל אימן בן אסתר זרי סיון בת אסתר רחל מרים בת יהודית דניאל בן שרה ואושרית בת שושנה נעמה בת יפה דגנית בת שושנה אסף בן סופיה נתנאל בן ג'ינה מיטל בת שושנה

רפואה שלמה

מאיר ישראל בן רחל ברכה יצחק בן עזרא ימנה ניזרי בת סטה- בריאות ואריכות ימים מרדכי ניזרי בן פרח- בריאות ואריכות ימים מאיה בת עדי דליה אפרת בת נעימה סימי בת סוליקה שלו בן מזל פחימה אורן בן אסתר דינה בת מזל נעם יצחק בן רחל ברכה נעמי בת רחל שירה שילת בת אורלי אפרים בן שרה לביא ישראל בן תמר חיה אסתר בת סוליקה מוריה בת רחל ברכה נחום בן כיריה יהודה אריה בן רחל ברכה ישראל בן חווה יפה בת שרה-הצלחה ורפואה רחל בת זוהרה משה בן נדימה עינת בת רחל ברכה בנימין בן יקוט רפאל משה בן רחל יצחק בן פנינה רחל ברכה בת פדילה דליה יצחק בן רבקה רונית בת סבריה קסנש בת דגטו יצחק בן חנון רפאל אבידן בן תקווה אליהו בן רחל מיכאל יהודה בן מרים בנימין בן ברכה אלן אסתר בת שרלוט יהודה לייב בן אסתר מלכה נעימה בת שרה יהודית אסתר פראדל בת חיה- בריאות ואריכות ימים

דברי משה רבינו היו קשים ומרים. אף על פי כן בני ישראל שמעו וקיבלו אותם מתוך הערכה ואהבה למשה רבינו. משה רבינו מתוך אהבת לבני ישראל ושמירה על כבודם הזכיר את חטאיהם רק ברמז.

התוכחה של משה רבינו נבעה מלב אהוב. משאיפה כנה להביא לשינוי ולתיקון של מה שאפשר. עם כל זאת, יחד עם דברי הכיבושין, היו בדבריו של משה גם דברי סנגוריה ולימוד זכות על עם ישראל.

מובא ב'דעת זקנים' מבעלי התוספות בשם חז"ל: "זה שאמר הכתוב: 'מוֹכִיחַ אָדָם אַחֲרֵי חֵן יִמְצָא מִמֶּחְלִיק לְשׁוֹן' (משלי כח, כג).

כלומר, התוכחה של משה רבינו היתה רצויה ואהובה ומצאה חן בעיני שומעיה, יותר ממי שדיבר על עם ישראל בלשון חלקלקות.

פלאי פלאים! המוכיח "חן יִמְצָא", יותר "מִמֶּחְלִיק לְשׁוֹן". יותר ממי שמדבר בלשון חלקה ונוחה.

מי האדם אשר החליק לשון לישראל? חז"ל מפרשים: "זה בלעם שדיבר להם חלקלקות, ואמר: 'מִה טָבוּ אֵהְיֶה יַעֲקֹב מִשְׁכַּנְתֶּיךָ יִשְׂרָאֵל' (במדבר כד, ה)".

משל לבן מלך שיש לו שני שרים, אחד אהוב ואחד שונאו. השר האהוב אומר לו: "בני, היזהר שלא תעשה עבירה, שאביך מלך ודיין, ואם ישמע, לא יחוס עליך אלא יהרגך". ואילו השר השונא אומר לו: "עשה כל תאוות ליבך, כי המלך אביך ואינך ירא מאף דבר".

העלון מוקדש לעילוי נשמת משה בן גורג'יה ז"ל

הצלחת דביר בן נלי רחל
זש"ק, פרנסה טובה ובריאות איתנה לאליהו ניזרי בן ימנה וגלית בת מסודי
הצלחת ולרפואת אברהם גורג'י בן דליה אפרת וב"ב והצלחת יוסף ליאור בן דליה אפרת וב"ב
לע"נ הצדיק ר' חיים אבישלום כהן פרחיה בן בלנקה זצ"ל

לרפואה שלימה לנוריאל בן אסתר
לרפואה שלימה לאיידה חיה בת אסתר וליילד אלחנן רפאל בן איריס וליילד אורי חיים בן שלי

שואל ומשיב בהלכה - תשעה באב

מהן הלכות ערב תשעה באב שחל להיות בשבת?

שאלה: ?

תשובה: !

להלן סיכום ההלכה מפי ר' אליהו חיים פנחסי, רבנות מקומית מבשרת מתוך ספרו 'הכשרות למעשה':

הספרדים נוהגים ללבוש בשבת חזון בגדי שבת כרגיל. אולם, למנהג האשכנזים, יש הנוהגים להישאר בשבת חזון עם בגדי חול. **מקורות:** רמ"א (תקנא, א). אולם, ישנם מגדולי אשכנז שחלקו על כך, מכיוון שאין להראות סימני אבלות בשבת. כיום המנהג הרווח בקרב יוצאי אשכנז ללבוש לכבוד שבת חזון בגדי שבת מכובסים כבכל שבת. יש שאין לובשים בגד אחד מבגדי השבת, כגון עניבה, כדי לבטא את הצער שבתקופה זו. **מקורות:** משנה ברורה (תקנא, ו).

לפי מנהג אשכנז, מנהגי האבלות על החורבן מתחילים מר"ח אב. שבת חזון יוצאת בתוך ימי האבלות. למנהג הספרדים רוב מנהגי האבלות נוהגים רק בשבוע שחל בו תשעה באב. שבת חזון אינה בשבוע שחל בו תשעה באב, ואין בה שום מנהגי אבלות. רבים מיוצאי אשכנז נוהגים שלא להתגלח בכל שלושת השבועות. גם המקילים להתגלח לפני שבתות שלושת השבועות, לפני שבת חזון אסור להתגלח. למנהג הספרדים, מותר להתגלח לפני שבת חזון. גם כששבת חזון סמוכה לתשעה באב מצד הדין מותר לפי מנהג הספרדים להתגלח לפני שבת, והמחמיר שלא להתגלח - תבוא עליו ברכה.

האשכנזים נוהגים לקרוא קצת פסוקים מההפטרה ופסוק אחד מפרשת דברים במנגינת איכה. הספרדים נמנעים מזה, כדי שלא לבטא אבלות בשבת. מותר לאכול ולשתות בשבת כסעודת שלמה בשעתו, אפילו אם כוונתו כדי להקל מעליו את הצום. לא יאמר: "נאכל ונשתה, כדי שיהיה לנו כוח לצום". (אם שותה מים כדי שיהיה לו כוח לצום ואינו צמא, אין לברך על שתיה זו).

בסעודה שלישית מותר לאכול בשר ולשתות יין כרגיל. אין להימנע מאכילת מאכלים עֲרִבִים. שרים שירי שבת כבכל שבת. יברך ברכת המזון לפני השקיעה. אסור להחליף את בגדי השבת לפני צאת הכוכבים, וטוב שיאמר לפני כן 'ברוך המבדיל בין קודש לחול'. נוהגים לאחר את תפילת ערבית כדי שהציבור יוכל להתארגן בבית ולבוא לבית-הכנסת בבגדי חול ונעלי גומי.

ברגע שהשבת יצאה הצום התחיל ואי אפשר להבדיל על היין. ההבדלה על הכוס נדחית עד לאחר סיום צום תשעה באב ואומרים 'אתה חוננתנו'. יש אומרים, שטוב שהנשים יתפללו תפילת ערבית במוצ"ש כדי שיבדילו ב'אתה חוננתנו'. מי שאינה מתפללת, תאמר: "ברוך המבדיל בין קודש לחול" ואז תוכל לעשות מלאכה. **מקורות:** משנה ברורה (תקנ"ו, ב).

אחרי תפילת העמידה לפני קריאת מגילת 'איכה' מדליקים נר. החזן מברך "בורא מאורי האש" ומכוון להוציא את כולם ידי חובה. ברכת הנר אינה תלויה בכוס היין, אלא היא הודאה על בריאת האש, שהתגלתה לאדם במוצאי שבת. מי שהשתהה ולא בירך על הנר בתחילת הלילה, יכול לברך כל הלילה. בסיום הצום, לפני שאוכלים ושותים, צריך להבדיל על הכוס. מברכים שתי ברכות: על הגפן והמבדיל. אין מברכים על הבשמים ועל הנר.

חולה שצריך לאכול בתשעה באב, לפני שיאכל צריך להבדיל על הכוס. אם יש שם קטן שהגיע לחינוך, עדיף שהקטן שעדיין לא מבין את משמעות החורבן, ישתה מהיין ולא החולה. אם אין שם קטן, החולה ישתה מהיין כמלוא לוגמיו (בערך 40 מ"ל). עדיף להבדיל על מיץ ענבים שאינו משמח. קטן שאוכל בתענית, לא צריך להבדיל לפני אכילתו.

ההשגחה בתוך ההסתר

המשפיע הגה"צ הרב אברהם אלימלך בידרמן סיפר כי גם בעת שאנו נמצאים בתוך ההסתרה, בזמן חורבן הבית, אף על פי כן עלינו לדעת, כי בורא עולם משגיח עלינו בכל צעד ושעל. בימי השואה הארוכה, לא תקום פעמיים צרה, הנאצים ימ"ש כלאו ועשו ל"ע ככל העולה על רוחם עם עמך ישראל. אישה אחת מנכדי הגה"ק רבי הלל ליכטנשטיין מקולמייא זיע"א (בת חתנו של ר' יצחק אייזיק ליכטנשטיין זצ"ל) הופרדה על ידי הנאצים ממשפחתה. הם שלחו אותה לבד ואת אימה ובעלה למקום אחר, כמו שעשו לרבבות מאחינו בני ישראל. הם הכניסו אותה לאחד המחנות. הנאצים ימ"ש עינו את יושבי המחנה בכל דרך אפשרית.

כשהגיע תשעה באב היה יום שרב. הרשעים הגדילו להרשיע והוציאו את כל יושבי המחנה תחת כיפת השמיים. הרשעים ימ"ש ציוו עליהם לשבת על קרקע חצר שהיו בה אבנים היו משוננות ומחודדות, כדי שידקרו ברגליהם. כדי שלא ישמעו את הצרחות, הם העמידו נגנים עם כלי זמר שונים. אישה זו לא יכלה לסבול את ההשפלה הנוראה ביום המר והנמהר, וממעמקי ליבה זעקה: "אבינו שבשמיים לא למעני עשה, ואף לא למען כבוד עמך בית ישראל, אלא למען כבוד שמך יתברך ויתעלה. פתח נא את ארובות השמיים, ויֵרַד גשם חזק ויִפְסַק חילול ה' הנורא הזה". למרבה הפלא, תוך מספר דקות נראו עננים כבדים בשמיים. התחילו לרדת גשמים עזים, אשר הבריחו את הנאצים לתוך המבנים. כל היהודים נשמו לרווחה, כשיכלו להיכנס אל תוך הצריף. האישה סיפרה, שממעשה זה שאבו חיזוק במשך כל תקופת המלחמה להאמין כי אבינו מלכנו משגיח עלינו על כל צעד ושעל. גם בתוך הסתר הפנים הגדול והנורא, הקב"ה שומע את שוועת הזועקים אליו.

עושה אירוע שמחה באולם שמחות וברצונך להפוך אותו לכשרות "מהדרין-גלאט"?

צוות משגיחים תלמידי חכמים ידאגו לכך בכל איזור בארץ. ההשגחה החל מזמן אספקת הבשר ועד למנה האחרונה. בפיקוחו של הרב אליהו חיים פנחסי שליט"א 052-6329144 (הנייד באישור ועדה רוחנית)

מינויים

לקבלת העלון חנים במייל מדי שבוע, יש לשלוח בקשה למייל

PnineEH@gmail.com

הקדשת העלון

ניתן להקדיש את העלון לעילוי נשמה, רפואה שלמה, הצלחה, זיווג הגון, חזרה בתשובה וכו'

נא לפנות לליאור בטל' 052-7652084

כתובת המערכת: עבור ליאור עצמון, רח' הבושם 26א ת.ד. 83375. מבשרת ציון. מיקוד 9076926

לשאלות בהלכה

נא לפנות לרב אליהו פנחסי

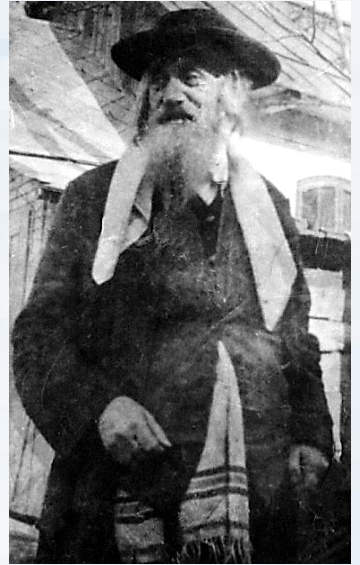
בטל' 052-6329144

(הנייד באישור ועדה רוחנית)

אם ראשונים כמלאכים – הגאון הרב מנחם בראדא זצ"ל

הגאון הרב מנחם בראדא זצ"ל - נולד ב-כ"ב שבט ה'תר"כ (1860). נו"נ לר' אברהם ברודא (מח"ס 'אשל אברהם'). ראשית חינוכו של רבינו היה על ברכי זקנו (סבו מצד אימו, הגאון ר' אברהם יצחק ווינברגר) ממנו עלה והתעלה במעלות התורה הקדושה. לאחר שנישא עם רעייתו שהייתה יתומה, הרה"ק ר' יהוסף רוטנברג (ה'בני שלישים' מקאסאן) הבטיח לרבינו בתור נדוניה למסור לו את כס הרבנות דק"ק טאהש. ואכן כן היה. אחר שהתחתן כשהיה כבן עשרים ושלוש שנים התמנה לשמש כמרא דאתרא בעיר טאהש במקום חותנו.

אחר ששימש כרב ואב"ד בטאהש במשך עשרים שנה, התמנה לשמש כאב"ד ורב העיר קאלוב. כשהגיע לקהילתו החדשה בקאלוב הצטרפו אליו חלק מתלמידיו, שלמדו אצלו בישיבה בטאהש. הישיבה בקאלוב הלכה וגדלה. למדו שם כמאתיים וחמישים בחורים. רבינו זכה שיצאו משם תלמידים גדולים ועצומים. בשנת ה'תרפ"ה (1925) אמר רבינו לתלמידיו, שכבר יצאו מהישיבה כשנים-עשר אלף תלמידים!

בעל הנהגות מופלאות. ענק בתורה ובצדקות, ענותן ושפל ברך. רדף צדקה וחסד. בכל יום השכים ובכה כשעה שלימה על גלות השכינה. זירז את תלמידיו להשכים בבוקר ככל האפשר, כדי שילמדו לפני התפילה. דאג לרווחתם הגשמית של תלמידיו. מימן את האוכל שסיפק לתלמידיו. ביקש מתלמידיו שכר מועט עבור מזונם. מבני העניים לא ביקש כלל. כחצי שעה, לפני שהסתיים השיעור, היה מצוה, שילכו לאכול.

רבינו בעצמו היה מסתובב בין השולחנות, בשעה שאכלו ודאג, שלא יחסר להם כלום. תמיד האיר פניו ושאל לשלום תלמידיו. בעל רוח-הקודש. הסתלק לגנזי מרומים בעיר קאלוב בערב שבת קודש ח' אב תרח"צ (1938) ושם נקבר. חי כ-78 שנים. מכיון שהיו חשוכי בנים, הרבנית הכניסה לביתה את קרובת משפחתה הצדקת מרת שרה רחל (בת ר' מרדכי מדמטש). היא גְּדְּלה אצלם כבת. כאשר הגיעה לפרקה נישאה לגה"ק ר' אשר לאווי (בן ר' אלימלך מטאהש). על פי צוואת רבינו, ר' אשר לאווי מילא את מקומו בעיר קאלוב.

סבא (מצד אביו): ר' שלמה זלמן. **סבא (מצד אימו):** ר' אברהם יצחק ווינברגר (אב"ד קליינווארדיין. מח"ס 'פני יצחק'). **אביו:** ר' אברהם (אב"ד ברזן מח"ס 'פרי החג'). **אימו:** מרת אסתר. **אשתו:** מרת מרים (בת הרה"ק ר' משולם פייש לאווי ראש שושלת טאהש הנקרא השרף מטאהש- נישא בחודש ניסן ה'תרמ"ג-1883). **מרבתי:** סבו, ר' אברהם יצחק ווינברגר (אב"ד קליינווארדיין מח"ס 'פני יצחק'), ר' יקותיאל יהודה טייטלבוים (מח"ס 'ייטב לב' מסיגט), ר' יואל צבי ראהט (מח"ס 'בית היוצר' אב"ד חוסט. רבינו היה תלמידו המובהק). **מתלמידיו:** הגאונים ר' מרדכי גרובר, ר' משולם פייש מטאהש (מח"ס 'עבודת עבודה'). **מספריו:** **באר מנחם.**

תלמידו הרה"ח ר' מרדכי גרובר זצ"ל סיפר: "דרכו בקודש של רבינו היה לחלק פשטידה לכל התלמידים לאחר התפילה בשבת. מי שרבינו הכיר עליו, שלא הלך באותו היום למקווה, לא נתן לו פשטידה. פעם אחת איחרתי לקום בבוקר. החלטתי, שמוטב ללכת למקווה ולהתאחר בתפילה מלבוא לתפילה בזמן לפני שטבלתי במקווה, וכך עשיתי. הלכתי למקווה. כשנכנסתי לביה"מ הם כבר הגיעו ל'ברוך שאמר'. לאחר התפילה עמדתי לפני רבינו לקבל פשטידה. אמר לי רבינו: "הן אמת, שבת להתפלל, כשהעולם כבר התפללו 'ברוך שאמר'. אעפ"כ כיוון שהיית לפני כן במקווה, תקבל פשטידה!".

יפר תלמידו מרן רבינו הרה"ק ר' משולם פייש מטאהש (מח"ס 'עבודת עבודה): ראיתי אצל דוד זקני הגה"ק רבי מנחם בראדא מקאלוב זצ"ל, שזכיתי להימנות בין תלמידיו: היה נהוג שבשבת קודש בבוקר לפני התפילה התלמידים באו לשתות תה חם בחדרו. באותה השעה רבינו הביט על פני כל התלמידים שעברו לפניו, והכיר על כל אחד אם טבל במקווה. כאשר הכיר על פני אחד מהם שלא טבל - לא נתן לו לשתות, עד שילך לטבול. כך היה בעת סעודת הבוקר, כאשר חילק קוגל לתלמידי הישיבה. אם הכיר על פני אחד מהם, שלא טבל במקווה, החזיר את ידו ולא רצה לתת לו. (עבודת עבודה - פתגמי קודש)

אחד מתושבי העיר קאלוב, ר' ישעיהו פרידמן, שימש כגבאי בית-הכנסת. עברו שבע-עשרה שנים מנשואיו ועדיין ר' ישעיהו לא התברך בזש"ק. פעם אחת בליל חג הפסח הטמין את האפיקומן. כשהגיעו לצפון אמר: "רבינו, אני לא מחזיר את האפיקומן עד שרבינו יבטיח לי שאוושע בזש"ק". הצדיק ענה: "וכי אני יכול להבטיח?". אך הוא עמד בשלו, שאינו מחזיר לו עד שישמע הבטחה מפורשת, כי הוא חובק בן. כך נמשך הדבר זמן רב. כשהשעה היתה חמש עשרה דקות לפני חצות.

הרבנית אמרה לבעלה: "קאלובר רב, תמיד אתה מדקדק לאכול אפיקומן לפני חצות. עכשיו לא תאכל? תבטיח לו!". אך רבינו התעקש, שאינו יכול להבטיח. הרבנית אמרה: "אני רוצה לאכול אפיקומן לפני חצות. אם לא תאכל, גם אני לא אוכל". רבינו אמר לה: "הלא את בת הרב מטאהש. תבטיחי לו כדי שנוכל לאכול אפיקומן". אמרה לו: "אני אבטיח, אם אתה תסכים".

אמר לה: "בסדר". חזרה ושאלה: "מה כוונתך 'בסדר' שאמרת?". רבינו אמר: "בשנים-עשר החודשים לאחר מכן הוא יעשה ברית מילה!". השנה הבאה היתה שנה מעוברת. נולד לו בן זכר ב-ז' אדר שני, ובפורים הכניסו אותו בבריתו של אברהם אבינו, ותהום כל העיר ממעשה זו. (שיח זקנים)

באותה היום שנולד הבן, חל היומא דהלילא של הרה"ק ר' יצחק אייזיק טויב מקאליב זיע"א. כמה אנשים נדחפו לחדרו של רבינו (גם הם ביקשו ישועות) עד שנשברה הדלת. (למרות ששברו את הדלת, לא כעס. מעולם לא כעס רק אדרבה שחק). הם ביקשו ממנו ברכות והבטחות. רבינו צחק ואמר בעונוה: "איני רבי ואיני יכול להבטיח. חסידי אונגאר חושבים, שאם פעם אחת הפצתי אצל השי"ת ושמע את תפילתי, שכסדר אני וכל להבטיח. הרי הרבה רבנים באו ליארציט של רבי אייזיק'ל, לכו אצלם ותפעלו ישועה". (הגדת 'פרסד הצדיקים')

ישועה מפלאה

הצליחו למצוא תרופה. חולים רבים נפטרו בזה אחר זה. עם כל זאת, היהודים המשיכו לנהל את חייהם מתוך התאמצות יתרה בקיום התורה והמצוות, בתקווה שהקב"ה יחוס וירחם עליהם ויעביר את המגפה מהעיר.

הרב המשיך בדרשתו, אך אז הופרעה תשומת לב השומעים מהמייט מים, שהתחילה להישמע מתוך הבור, כמי מעיין הבוקעים ועולים מן האדמה. הדבר היה לפלא.

הכל המתינו לסיום הדרשה, בתקווה שהצדיק יתייחס אל המקרה ויבהיר את פשרו. עם סיום הדרשה הרב פנה בפנים שוחקות אל קהל מאזיניו ואמר:

"ה' יתברך עשה לנו נס. הארץ פתחה את פיה והעלתה את מי המעיין הנובע תחת בית-הכנסת. צאו והביאו כל איש או אישה שנפגעו מהמחלה, או כל מי שזקוקים למזור ולרפואה בכל עניין שהוא. מי שישתה ממי המעיין, יזכה לרפואה שלימה".

אך יצאו הדברים מפי קודשו של רבינו ובתוך שעה קלה התפרסמו בין כל יהודי העיר. במאמצים רבים הובאו כל החולים לשתות מן המים. לא עבר זמן רב והתוצאות נראו: **החולים הבריאו וחזרו לאיתנם למרבה הפלא!**

בימים הבאים שקק המקום לא רק בחולים, אלא גם בנשים שלא זכו עד אז להתברך בפרי-בטן. גם הן שתו ממי המעיין וזכו לראות ישועות באותה שנה.

דבר מעיין הפלא התפרסם והלך גם בקרב האוכלוסייה הלא-יהודית. גם הם באו לשאוב מים ממי המעיין המופלא. גם הגויים עצמם סיפרו על הניסים והנפלאות שהמים חוללו.

כאשר השלטונות ראו את סגולותיהם הפלאיות של מי המעיין, הם החליטו שלא להשאיר אותו ברשותם של היהודים, אלא להשליט סדר משלהם ליד המעיין.

הם שלחו לביה"כ שוטרים ובידם צו מיוחד. **כאשר באו השוטרים למקום, הם נדהמו לראות כי המעיין יבש ולא נותרו מים בבור!**

חלפו הימים והבור נותר יבש. פרנסי הקהילה החליטו לתקן את רצפת בית-הכנסת. ואכן כך נעשה. איש לא היה יכול לראות כי במקום הזה היה בור שממנו נבעו מים חיים. אולם נס מעיין המרפא, בזכות ה'בן איש חי', הוסיף להכות גלים. הנס נזכר בדברי ימי קהילת בגדד עד היום.

גם מתוך החושך, שאנחנו מצויים בו ניתן לראות את האור. אף מתוך החורבן, אנחנו מייחלים לזמן שבורא העולם ירחם עלינו ויגאלנו גאולה עולמית בבניין בית-המקדש. **אמן.**

שבת אחר-הצהריים בעיר בגדד. בית-הכנסת הגדול 'צלאת אל-כביר' היה מלא מפה לפה. מסורת קדומה סיפרה, כי בית-הכנסת נבנה מאבנים, שהביאו הגולים מארץ-ישראל עם יהויכין המלך, אחרי חורבן בית-המקדש הראשון.

אווירת השבת בבגדד בימים ההם הייתה מיוחדת במינה. גולת הכותרת היתה הדרשה של רשכב"ג הצדיק חכם רבי יוסף-חיים (ה'בן איש חי' זיע"א). מדי שבת בשבתו, בשעת צהריים, היה כל הציבור מתאסף בבית-הכנסת ושותה בצמא את דבריו המופלאים של רבינו ה'בן איש חי'.

רבינו ידע להטעים היטב את דבריו במשלים, סיפורים ואגדות, עד שגם הלכות מסובכות ודברי מוסר נכנסו עמוק ללב כל השומעים.

מסופר שמעולם לא חזר על אותה דרשה פעמיים! הדרשה נמשכה כשלוש שעות ויותר. לאחר מכן התפללו מנחה והקהל ליווה את הרב לביתו. אחר כך חזרו האנשים לביתם כדי לסעוד סעודה שלישית.

היתה זו שבת קיצית, ח"י סיון. חום כבד שרר בבית-הכנסת שהיה מלא באותה השעה מפה לפה. שום דבר לא הפר את הדממה בעת דרשתו של רבינו. גם הילדים שמרו על שקט ולא דיברו ביניהם.

לפתע אנשים התחילו לברוח מבית-הכנסת בזעקות פחד ואימה. רבים אפילו לא ידעו את הסיבה למנוסה המבוהלת. בהמשך התברר מה שאירע: הרצפה במרכז בית-הכנסת התחילה פתאום לשקוע באיטיות ובור גדול נפער בה.

הבור נפער קרוב מאוד למקומו של הרב, שעמד ודרש מעל הבימה במרכז בית-הכנסת. נראה היה, כי עוד מעט הבור יתרחב לכל שטח רצפת בית-הכנסת. באופן טבעי היה שהדבר הבהיל מאוד את הנוכחים וגרם למנוסה של אנשים.

למרות זאת, רבינו שעמד סמוך מאוד למקום הבור, לא הראה כל סימן של התרגשות. הוא היה שקוע בדרשתו. עיניו היו עצומות למחצה וכאילו לא ראה את המתרחש.

היהודים שנותרו בבית-הכנסת חששו לשלומם של הרב הנערץ. הם ניסו להסב את תשומת ליבו למה שקרה. הרב לא שעה לאזהרות. הוא המשיך את דרשתו ביתר שאת וביתר התלהבות, וקולו גבר והלך.

לאחר מספר דקות נרגעו הנוכחים. מרצפות בית-הכנסת שקטו וחדלו מלשקוע. הבור הפעור בלב בית-הכנסת היה העדות היחידה לאירוע המסעיר שהתרחש במקום. ההקשבה והשקט חזרו להיות כפי שהיו לפני כן.

אותה תקופה היתה קשה ליהודי בגדד. מגפת כולֵּרָה פשטה בעיר והפילה חללים רבים ל"ע. הרופאים לא

הרב יצחק בן תפאחה כדורי זצ"ל	הרב שמואל בן שמחה דרזי זצ"ל	ולד יחיא בן יוסף ז"ל
פואד אברהם בן רג'ינה ז"ל	מאיר מורד בן שושנה ז"ל	יצחק בן ברקוב דב ז"ל
אביבה בת איירין ע"ה	זהבה בת שושנה רייזל ע"ה	מאירה בת יפה ע"ה
אברהם בן יונה ז"ל	עמירם בן דבורה ז"ל	אביגדור בן ג'ולי ז"ל
יצחק בן חביבה ז"ל	סעידה בת תופחה ע"ה	ר' שאול בן סילביה זצ"ל
אהרון (אורי) בן רבקה ז"ל	מזל בת שמעון ע"ה	שני בת אסתר ע"ה
דב בן יצחק ז"ל	יוסף בן מרים נוסרת ז"ל	מסודי בת חביבה ע"ה
סוליקה בת עישה ע"ה	יעקב בן אסתר ז"ל	אסתר בת גולה גאולה ע"ה
סלים בן פרחתה ז"ל	רחל רפאת בת השמת ע"ה	יוסף בר סעדה ז"ל
יעקב בן סלימה ז"ל	לטיף בן פרחתה ז"ל	שלום בן אסתר ז"ל
ספירנס תקווה בת נעימה ע"ה	דניאל רפאל בן חגית ז"ל	מרים בת שרה ע"ה
מישא אסתר בת זרהר ע"ה	יהודה בן סעידה ז"ל	אביבה לוי ע"ה
אברהם בן טובה ז"ל	עפאת בת השמת ע"ה	כל נשמות עם ישראל

הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה זצ"ל	הרב מרדכי צמח בן מזל אליהו זצ"ל	רחמים בן רחל ז"ל
חיים משה גרשון בן שלמה יחזקאל ז"ל	רפאל בן אסתר ז"ל	ר' עוליאל ישועה בן סטה מקנין זצ"ל
דרור יהושע בן ארץ מיוחס ז"ל	אביחי בן אסתר ז"ל	צדיק חכם בן חזלה ז"ל
דוד בר חסיבה ז"ל	חי זיזי בן קלרה ז"ל	חוה בת יעקב צבי ע"ה
יצחק יצקן בן רחל ז"ל	ר' יצחק בן מסעודה קדוש ז"ל	ברכה בת מרדכי ע"ה
יעקב בן נעמה ז"ל	אסתר בת נעמי ע"ה	שרה בת מורברי רחל ע"ה
אלון בן סעדה ז"ל	ר' דב בן בנימין אלתר ז"ל	אלון בן סעדה ז"ל
	אורה בת נעימה ע"ה	
	דוד יצחק בן פרחתה ז"ל	
	גורג'יה בת נעימה ע"ה	